

ÁRA 300 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 11500 K.
Félévre 5800 K. Negyedévre 3000 K.
Egyes szám ára — — — 300 korona.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 5. szám.

Vasárnap, február 3.

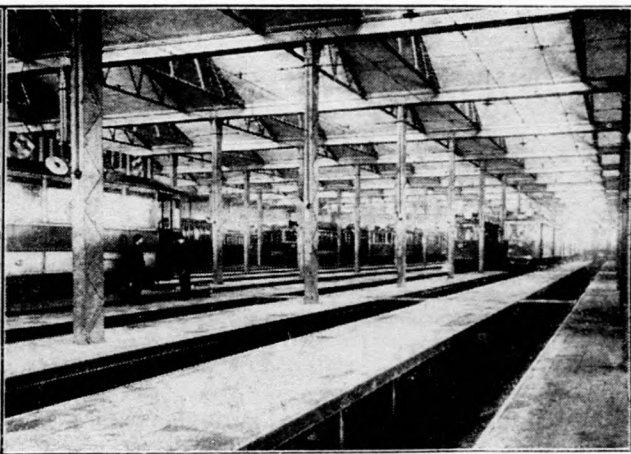
A legfőbb gyilkosok pártfogói.

Csak a vak nem látja, hogy néhány hét óta rendszeres hajszát indítottak a nemzetgyűlésen a magyar állam legfőbb tekintélyei ellen. A szocialista-kommunista pártból visszaalakult szociáldemokrata párt nemzetgyűlési képviselői a Kossuth nevével visszaélő Drózdai-párt segítségével olyan ellenforradalmi eseményeket hánytorgatnak föl a parlamentben, amelyek a román megszállás alatt történtek. A meggyalázott asszonyok fiainak és hitveseinek s a meggyilkolt tisztos polgárok rokonainak keserűsége népitéleteket robbantott ki akkor, amikor a magyar hatóságoknak még nem volt hatalmuk annak megakadályozására, hogy az agyonkínzott polgárság forradalmi rögtönítéletekkel végezzen a bolsevik kényurakkal. Hogy bolseviküldözés volt Magyarországon néhány napig, azt senkise tagadja. De hogy Finnországban, Németországban és Oroszországban több bolsevik esett a népbosszú áldozatának, az még kétségtelenebb. Annál visszataszítóbb és fölhábo-

rítóbb a szociáldemokrata-radikális társaság hajszája, amelynek nyilvánvaló célja: befeketíteni a külföld előtt ezt az októberi és szocialista forradalmak által koldussá tett országot.

Az októberista-szocialista urak a kereszténynemzeti politika híveit s elsősorban a falu népére támaszkodó kormányzatot vádolják azzal, hogy gyilkosokat pártfogolnak. A föntiek után csak azt kell még vizsgálni, van-e egyáltalán erkölcsi jogosultságuk az októberista-szocialista uraknak másokat ilyen otromba és mindenképen hazug váddal illetni?!

Mi úgy tudjuk, hogy a háború elvesztését, országunk pusztulását és a bolsevizmust az októberi összeesküvőknek köszönhetjük. Tisza Istvánt november elején gyilkolták meg s vajjon tettek-e az urak egy lépést is a gyilkosok ellen? De nem a kommunista népbiztosok, Kun Béla, Szamuely és Pogány-Schwartz voltak-e a legfőbb gyilkosok?! Hiszen ezek a világhírű vérszopók ezernél több becsületes polgárt végeztek ki pár hónap alatt. Csorna, Devecser, Dunavecse, Solt, Kalocsa,

Képek a fővárosi villamosvasutak telepeiről.

Batról: A Pálffy-téri áramfejlesztő. — Jobbról: A Hungária-úti nagy kocsiszín.

Tamási, Dunapataj és a többi községek utcáinak akácfaín sorban lógtak a megölt falusi polgárok hullái, akiket a népbiztosok öltek meg — ártatlanul. A legtisztéletreméltóbb államférfiakat, a falvak és városok legderekabb polgárait nem ezek kínozták véresre terroristák pincéiben?! Hiszen ami a kommün után történt, az mind — igaz, forradalmi — bosszú volt a bűnösökön. De mi történt a legfőbb gyilkosokkal?!

Mi úgy tudjuk, hogy augusztus 1-én már nem kommunista kormány volt, hanem szociáldemokrata. Mi lett volna ennek a kormánynak első feladata? Letartóztatni azonnal a legfőbb gyilkosokat. De nem tette. Szökni engedte őket, szökni engedte Kun-Kohn Bélát, Pogány-Schwartz Józsefet, Szamuelyékát s valamennyi vérbiztosot. Ez a kormány csak három négy napig volt hatalmon s mikor a legfőbb gyilkosok már az ország határán kívül voltak, akkor adta át a hatalmat a Friedrich-kormánynak. Ezt a bűnös mulasztást az a kormány követte el, melyben Peidl Gyula képviselő úr volt a miniszterelnök és Peyér Károly a belügyminiszter.

Minden józan magyar ember ítéletére bízunk, van-e ezek után erkölcsi jogosultságuk ezeknek az uraknak másokat kérdőre vonni, hogy futni engedik a bűnösöket?!

Budapest, február 1.

Mit hozott Bethlen? Sokan azt hiszik, hogy csak 250 millió aranykorona kölcsönt. Pedig ennél sokkal többet. A külföldi kölcsönnél ugyanis nem is az összeg a legfontosabb. A fő, amit Bethlen hozott — az állandó értékű pénz, másodszer a nagy jóvátétel Damokles-kardjának eltávolítása a nemzet feje fölött. A pénz állandósulásával megszűnik a börzei és egyéb spekuláció tombolása, pénzügyi és piaci téren a konszolidáció következik el, aminek az lesz a következménye, hogy a munka lesz újból a pénzszerzés legbiztosabb forrása. A takarékoság megindul, a szövetkezetek úrra gyűjthetik a takarékbetéteket s minden tisztességes ember biztosan számolhat, mikor szánt, vet, épít, vagy vállalkozásba fog. És ha mindehhez csak 250 millió aranykorona kölcsön kell, annál jobb. Kevesebb adósság mindig jobb, mint a sok.

*

Földművelők csatasorba! A vörös és félvörös előretörés, amely a parlamentben türhetetlenül jelentkezik, végre fölébreszti a földművelő polgárságot is. Örömmel értesülünk róla, hogy a földművelő és gazdaközönség egyesült nagy tábora, a «Falusi» Országos Földművelőszövetséghez napnap után sok falu népe csatlakozik. Ez az egységes agrár-szövetség kibontotta a gazda- és földművelőnép szervezkedésének zászlaját és már most vasárnaponként több helyen tart toborzó gyűléseket. Nagy lelkesedéssel fogadja a falu népe a zászlóbontást, mert csak az egységes táborban való tömörüléssel lehet megakadályozni, hogy pár százezer szakszervezeti elvtárs újból nyakára ültessen az országnak egy tucat galiciai kényurat.

Megjött Erdélyből s mindenütt kapható
Gyártja az INDAMŰVEK R.-T.,

**Csuzod s köszvényed sohse lesz
Ha kéznél van az „Indaszesz”!**

Megjött Erdélyből s mindenütt kapható
Budapest, X., Szapáry-utca 31. sz.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bethlen István gróf miniszterelnök a Népszövetség magyar albizottságának londoni üléséről, ahol a magyar kormányt Kállay Tibor pénzügyminiszterrel képviselte, vizsdatért. A miniszterelnök a sajtó képviselői előtt *részletesen beszámolt tárgyalásainak eredményéről.* A londoni tárgyaláson a kisántant elejtette a Népszövetség pénzügyi bizottságának párisi határozatával szemben azt a fenntartását, hogy a Magyarország részére évi tízmillióban megszabott béketerhek nem elég magasak és Magyarország a kölcsön törlesztési ideje alatt nagyobb terheket is viselhet. A kisántant magatartásának viszonzásaképpen Magyarország is elejtette fenntartását és Londonban megállapodtak, hogy

Magyarország húsz év alatt törlesztendő kölcsönt vehet fel,

továbbá tisztázták azt a kérdést, *mik a béketerhek.* Béketerheken ugyanis *nemcsak a jóvátétel értendő, hanem mindaz, ami Magyarországra nézve pénzügyi követelményekkel jár,* vagyis az *esetleges természetbeni számítások és az idegen misztrók költségei.* Londonban megállapodtak abban, hogy Magyarország *nemcsak szorosan vett szomszédaival köthet kereskedelmi szerződéseket, hanem mindazokkal az államokkal, amelyekkel Magyarországnak jelentős a forgalma.* Bethlen szóváltotta Londonban a mezőgazdasági köröknek azt a kívánságát, hogy a *Jegybank hosszabb lejáratú váltókat is leszámitolhasson.* Ezt a kérdést véglegesen az a bizottság tisztázza, amely Magyarországon fogja megszerkeszteni a felállítandó Jegybank alapszabályait.

A londoni tárgyaláson *egyhangúlag elfogadták a pénzügyi újjáépítés programját felölelő két jegyzőkönyvet és a pénzügyi bizottságnak a jelentését.* Ezen a terven többet nem lehet változtatni. A jegyzőkönyvek aláírása azonban csak a jóvátételi bizottság döntése után történik meg. Ez a legközelebbi jövőben várható.

A miniszterelnök reámutatott, hogy

húsz esztendőre a jóvátétel Damokles-kardját eltettük az ország feje felől

és húsz év alatt a magántőkék nagyobb biztonsággal tudnak elhelyezkedni. Az elfogadott tervezet pénzügyi és gazdasági megerősödésünket jelenti.

Ami a kölcsön folyósításának időpontját illeti, a miniszterelnök erről nem nyilatkozhatott, mert *ez a világ pénzügyi piacának kialakulásától is függ.* A miniszterelnök a londoni tárgyalás eredményét a nemzetgyűlés előtt is kifejtette.

A külföldi lapok behatóan foglalkoznak a magyar kölcsön ügyével és reámutatnak, hogy *Magyarország mostani sikerét főleg annak köszönheti, hogy olyan kiváló ember, mint Bethlen István gróf miniszterelnök képviselte érdekeit és Bethlennek sikerült a legellentétebb álláspontokat is áthidalni.* Különben, amint egy francia lap hangsúlyozta, egész Európa érdeke kívánja, hogy a magyar kölcsön ügyének megoldása kedvező legyen.

*

A nemzetgyűlés tizenkilenc tárgyalási napon át foglalkozott a

felhatalmazási javaslattal.

Az általános viták befejezése után Vass József, aki Bethlen István gróf miniszterelnököt külföldi tartózkodása idején helyettesítette, *két és félórás nagy beszédet mondott.* Beszédje keretében viszonzásul arra a sok méltatlan támadásra, mely a vita során a polgári társadalmat a szociáldemokratapárt szónokai részéről érte — hiszen *Peidl Gyula egymaga*

egész nyolcórás ülésen át beszélt — a szociáldemokrácia szemére olvasta régi bűneit. A szociáldemokrácia volt az események hordozója 1918. novemberétől 1919. márciusáig és önmagát folytatta a kommunizmus formájában, mert a szociáldemokrata elméletből következik a kommunizmus is.

A szociáldemokrata politikai eszmének épen ezért a nemzetgyűlés termében szerénység a kötelessége.

A lelkek megnyugvása az előfeltétele annak, hogy visszaállítsák az a jogrend, ami a békeidőben megvolt, de amíg a gyűlölet szemével fűtenek politikai mozdonyokat, ne kívánjanak ebben az országban jogrendet.

A szocialisták olyan szívesen hivatkoznak nyugati példára, de elfelejtik, hogy a párisi kommün leverése után csaknem félszáz ezer per indult meg a kommunisták ellen. 215 halálos ítéletet hoztak, bírói ítélet nélkül 17 ezer embert végeztek ki. A magyar kommunizmushoz viszonyítva ez méreteiben sokkal súlyosabb ítékezés. A szocialisták állandóan közkegyelmet követelnek, mintha nem tudnák, hogy a kormányzó kegyelmi elhatározása alapján

huszonhét ezren kaptak már amnesztiát.

*

A kisczardapárt legutóbbi pártértekezletén befejezte földreformnovella részletes tárgyalását. Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár javaslatára a 12. szakaszban megszövegezték, hogy a földbirtokrendező bíróság előtt az eljárás nyilvános, de a részletekre vonatkozólag a kormány rendeleti úton intézkedik.

+MEZŐGAZDASÁG+

A takarmányok savanyításáról.

Irtó: Anghi Csaba Geyza.

A zöld. továbbá a gyök- és gumós növények savanyításának több oka van. Az okokat vizsgálva vesszük a legismertebbet először: a tengeriszár besavanyítását, vagy zombolyázását, amit Csekonics gróf zombolyvai uradalmában alkalmaztak először. Ismeretes, hogy a tengeriszárát szárazon nem lehet etetni, mert az állat nem veszi szívesen. De meg nagy nyersrost-tartalma miatt is rágása fáradsággal és erőpazarlással jár. Itt tehát a besavanyítás az állatra nézve könnyebb emészthetőség, könnyebb megérghetőség miatt történik.

Ha ősszel későn kaszáltunk zöldtakarmányt, ritkán lehet azt szénává szárítani a nedves, esős idő miatt. Itt a kényszerűségi viszi a gazdát a besavanyításra vagy barnaszéna-készítésre. Az erősrostú gumóknak, szőlővenyigének, pohánkaszárnak takarmányszűk években való bevermelése is ez okból történik. Takarmányszegény vidékeken a nádat is feleltetik. Ezt azonban csak addig lehet, míg fiatal; ha erősebb, akkor bevermeléssel teszik az állatok számára felvehetővé. Tehát ez is szükségéből történik. Fagyott répát, burgonyát, ahol nincs szeszgyár, nem iudnák másképpen értékesíteni, mint szecskával keverten besavanyítva.

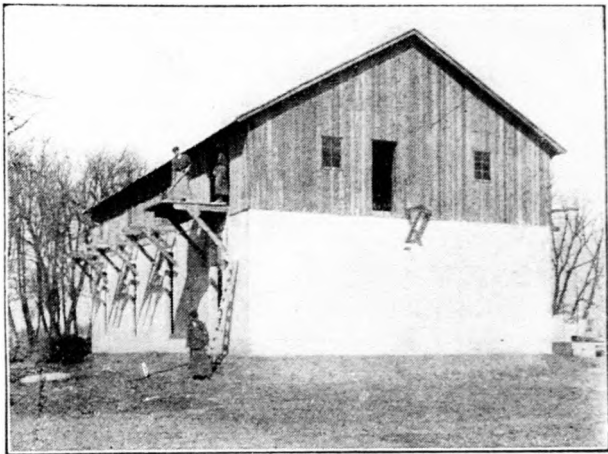
Azon takarmányokban, melyeket szénává készítenek, az egyik legértékesebb alkotórész, az ürüléklet lágyító s így a székrekedést megakadályozó növényi víz megy veszendőbe. A savanyításnál ez a növényi víz megmarad nagyrésztben még akkor is, ha vízáteresztő talajon készült a verem. Tehát a nagyfontosságú növényi víz megőrzése is lehet oka a savanyításnak. Okul szolgálhat sok esetben a takarmányok konzerválása, a káros baktériumok rossz hatásának megállítás, a kedvező baktériumok tevékenységének elősegítése.

A savanyítás alatt u. i. különböző baktériumok, penészes erjesztőgombák lépnek fel, melyek a takarmány ízét, színeit, szagát megváltoztatják, ítéértékét pedig kisebb-nagyobb mértékben, de mindig leszállítják aszerint, hogy

milyen eljárást alkalmazunk s azt milyen gondossággal vitük végbe.

A baktériumok munkájának eredményei a takarmány bomlása alatt előállott savak és rothadási termékek. Hogy a baktériumok hatására létrejövő savak keletkezését megérthessük, tudnunk kell először, hogy a vermelt takarmány bizonyos hőfokig felmelegszik, másodsor, hogy a különböző baktériumok életviszonyaira más és más hőmérséklet van kedvező hatással, végül, hogy egyes baktériumok levegő jelenlétében, mások levegő nélkül tudnak csak működni.

Az ecetsavat termelő ecetsavbaktérium 18—30° hőmérsékletnél működik legjobban. Mégél ugyan még 40—45°-nál is, de 50°-nál már elpusztul. Ez a baktérium csak levegő jelenlétében tud ecetsavat létrehozni. A savanyítás alkalmával fellépő másik baktérium, a vajsavbaktérium, nem szereti a levegőt. Életfeltételeinek 35—40° felel meg legjobban.

A tápiógyörgyei uradalomban felállított «Herba-Shilo» külseje.

Úgy az ecetsav, mint a vajsavbaktériumok nem kívánatosak, mert ezek bomlási termékei: az ecetsav és vajsav kellemetlen szagúvá és rossz ízűvé teszik a takarmányt, amit egy állat sem kedvel. Ellenben nagyon kívánatos és mindenképpen elősegítendő a tejsavat létrehozó tejsavbaktériumok működése. Ezek nem kedvelik a levegőt és 42—44° hőmérsékletnél működnek legerélyesebben. A besavanyított takarmányok a tejsavtól nyerik azt a kellemes zamatot, amiért minden állat kedveli ezeket.

A különböző savak előállítására a baktériumok a takarmányban foglalt cukrot használják fel. Annyi cukrot minden besavanyításra szánt takarmány tartalmaz, amennyi szükséges a tejsavbaktériumoknak, hogy tejsavat produkálhassanak. A baktériumoknak szükséges hőt a takarmányok sejteji termelik, melyek még a besavanyítás után is élnek bizonyos ideig, ha oxigénben nem szenvednek szükségét. Azért szokták a vermelt takarmányt kis ideig lazán hagyni, hogy levegő férközhessen a sejtekhez. Minthogy azonban a tejsavbaktériumok levegőhiányban fejlődnek kedvezően, utóbb ezt a levegőt préseléssel ki kell szorítani a takarmányból. A levegőt azért is kell még kipréselni, mert a rothadást okozó baktériumok levegőn élnek. A rothadási baktériumoknak különben az sem kedvez, ha savi környezetben vannak, mert ezek a közömbös (sem savi, sem lúgos) környezetet szeretik. Ha tehát a tejsavbaktériumok létfeltételeit segítjük elő, a rothadási baktériumokat tönkretesszük.

Amint láttuk, minden igyekezettel azon kell lenni, hogy a levegőt minél jobban kiszoríthassuk a savanyított takarmányból. Erre a célra szolgál a 60 cm-es földtakaró, a préselt kazalnál a prés, a zombolyai kazalnál a szekereknek a kazalra való feljártatása, a kazal tipratása.

Minden magyar ember Amor bajuszpeprőt használ. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régiposta-utca 2. sz. Budapest.

A levegő kiszorításának nagy erővel való végrehajtása vált lehetségessé az amerikai rendszerű, gyakran kilenc méter magas takarmánytoronyokban. Itt azonban a torony magassága gátolta a kezelés egyszerűségét. A legegyszerűbben kezelhetők az ú. n. Herba-rendszerű kamrás silók (szájlók), ahol csavarprés segélyével az erjedés folyamatát a gazda úgy szorítván tetszése szerint intézheti.

Mindenféle savanyítási eljárásnál kell bizonyos százalékos veszteségre számítani. Ezt a veszteséget igen csekély részben a sejtek lélegzése okozza, nagyobb mértékben a baktériumok idezék elő. Vermelésnél, kazalozásnál a takarmányt a földre helyezik. Itt a veszteség 20—50% is lehet. A Herba-szilónál ellenben, ahol vasbeton-kamrában történik a préselés, a veszteség csak 7—9%!

Tojaskonzerválás.

Irta: Prack László dr.

A tojás elraktározása állandó feladata a nagykereskedőnek, aminek oka abban rejlik, hogy a tyúkok legtöbbet tavasszal tojnak, a legnagyobb tojásfogyasztás pedig a késő őszi és téli időszakra esik. Épen azért, mert a legnagyobb tojásbőség nem esik össze időben a szükséglettel, tavasszal legelősebb a tojás és még a jelenlegi folyton dráguló világban is tavasszal vissza szokott esni a tojás ára. Ezt a körülményt használja ki a kereskedelem az által, hogy a tojás-szezonban összevásárolja a tojást és elraktározza az őszi és téli fogyasztási időnyre, amikor drágán értékesíti. De ugyanezt a körülményt kihasználhatjuk háztartásunkban is a tojások megfelelő konzerválásával. A sokféle tojáseltartási mód közül, mint egyikét a legjobban bevált s lepraktikusabb eljárásoknak, az alábbiakban ismertetem.

A tojásokat a legnagyobb *tavaszi* tojásidényben vásároljuk össze. Téves az a közismert falusi közmondás, hogy «szőlőt és tojást két asszony nap között», vagyis Nagyszony és Kisasszony ünnepe között (aug. 15., szept. 8.) kell elraknunk. Kellő konzerválással a tavaszi tojás is megőrizhető, ősszel pedig a tojás már sokkal drágább. Ez évben a «két asszony nap» között a tojás ára már 300—400 korona között mozgott, míg tavaszi tojásvásárlással háztartásom jelenleg is 27 koronás tojásokkal van ellátva, amely még a jövő év április végéig is kitart. A konzerválást mézszappal végzem. A mézszappot frissen oltott mézből készítendő. Kihűlés után híg pépszerűnek kell lennie a méznek. A friss és tiszta tojásokat rétegenként tesszük az edényekbe úgy, hogy hézagait a mézszapp kitöltse. A tojások érinthetik egymást és az edény falát is. Az így elkészített edények hűvös éléskamrában vagy száraz pincében minden baj nélkül eltarthatók, a tojások pedig oly jól konzerválódnak, hogy nemcsak főzéshez, hanem a legfinomabb cukrászati célokra is, pl. habveréshez felhasználhatók. Idővel a mézszapp a tojások közt és a felső réteg tetején megszárad, de azért törékeny marad, úgy, hogy a tojások vigyázattal könnyen kifejthetők. E mézszappot a tojások nem veszik magukba. Ezt rendszeren olyanok állítják, akik tudják, hogy mézben konzervált tojás-készítményt esznek és ennek tudatában szinte magukba szuggereálják a meszes ízt. Minden elrakott és friss tojás készítmény ize közötti különbséget még eddig nem tudták megállapítani ismerőseim, akikkel próbát tettem. Természetesen előre nem tudták, hogy melyik volt a meszes és melyik a friss tojás.

A kiváló konzerválás azon alapszik, hogy a friss mézszapp megöli a tojás héjára tapadt baktériumokat, amelyek így nem hatolhatnak bele a tojásba és nem rongálják meg; másrésztől a nedves mézszapp, majd később a vastag száradó mézsréteg megakadályozza, hogy a tojás nedvessége elpárologjon és helyette szintén romlasztó levegő kerüljön.

Ennek az eltevési módnak előnye, hogy mindig biztosan jó szert készíthetünk, ami a kereskedésben kapható tojaskonzerváló szerekről manapság nem mindig állítható teljes bizonyossággal; azonkívül egyéb eltevési módok (vízűveg, garantom) a konzerváló folyadék részére egészen ép

edényeket tesznek szükségessé, míg mézszappal hibás edényeket is használhatunk, pl. kilyukadt bádóg- vagy cserépedényt, rossz dézsát, rozsnnyákos hordócskát, nagyobb használati konzervek dobozokat, mert ezeknek lyukait ablakkal, gipszszal vagy pecsétviaszszal könnyen betapasztathatjuk annyira, hogy a mézszapp benne marad.

A marhabögöly $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ cm-es, erősen szőrös bögölyféle. A marha annyira ismeri, hogy ösztönös félelemből már akkor is szinte megvadul, ha csak erős zúgását hallja. Egész nyáron át rajzik. Különösen a mocsaras vidékeket kedveli. A nedves legelőn élő marhát szokta izgatni meleg nyári napokon. A kifejlődött bögöly csak az állat véreinek szívásával okoz kellemetlenséget. A nagyobb kárt álcá, illetőleg bábjai okozzák. Petéit u. i. a legelősző marha szőrére rakja, ahonnan valószínűleg azáltal kerül a marha gyomrába, hogy azok saját magukat és társaikat nyalni szokták. A véráram a bóraltati kötőszövetbe viszi, ahol bábba fejlődik. A báb nagysága 2—2,5 cm. Kártétele részint abban nyilvánul, hogy az állatot izgatja és ha nagy mennyiségben lép fel, le is soványítja, részint tönkreteszi a bőrt azáltal, hogy tavasszal a bőrön átfurodik és így hull a földre. Sokszor igen nagy mennyiségben van az állatok bőre ilyenformán elcsúfítva a bábok által okozott dudoroktól. Az ilyen bőr értéke igen csekély. A védekezés abban áll, hogy tavasszal — még mielőtt a bőrt áttörték volna — kinyomjuk a dudorokat és elpusztítjuk a bábokat. Igaz ugyan, hogy a bőr így is tönkremegy, de legalább a bögöly nem szaporodik.

A szőlőkarók gondozása a gazdának téli feladatát képezi. A rosszak kicserelelők s a kevésbé romlottak kijavítandók. Úgy az új karókat, mint a régi, de még használhatókat a következő megmunkálásban kell részesíteni: a karók végét hegyezzük meg s hogy tartóssá tegyük, megszenesítjük, vagy kátránnyal bekennjük. Még jobb a karók végét megmelegítve, kékgálicoldattal jól áttitni. Megszáradás után mézszappal kell áztatni. Ezáltal a karók vége nagyon megkeményedik s a rothadásnak jól ellent tud állani.

A bor érése. Értetnek mondjuk a bort akkor, ha a színe, íze, zamata, illata, fajtájellege sem a levegő, sem a hőingadozások hatására nem változik: a levegővel való érintkezés után megzavarosodnia és melegebb helyre jutva, erjedésbe mennie nem szabad. Az érési folyamathoz levegő szükséges. Levegő jut ugyan a borhoz a fahordó lyukacsain át is, de még több az úgynevezett fejtelegéskor. Ezért az első évben 3-szori, később 2-szeri, illetőleg 1-szeri fejtés lesz szükséges. Az érési időtartam a borok szerint változó; némelyik három év alatt teljesen megéri, a másikat 5—6 évig kell e célból kezelni. Az értségi fok elérésének jele az, ha az a levegővel való rövidebb érintkezés után, vagy ha hosszabb ideig tart palackban meleg helyen áll, sem meg nem zavarosodik, sem üledéket nem rak. Erről úgy lehet meggyőződni, hogy egy az illető borral megtöltött, de lazán bedugasztott palackot 4—5 napra meleg helyre állítunk. Ha a bor ennyi idő után se zavarosodik meg, akkor a bor palackérett. Az érest siettetni lehet úgy, ha gyakrabban fejtjük a bort, vagy ha kisebb hordókban és melegebb pincében tartjuk.

Gyapjúféleségek. A gyapjúkereskedelemben a következő féleléseket emlegetik: A *posztógyapjú* finom, rövid (3—4 cm.), simulékony, jól zsugorodó és göndör szálakból álló gyapjú, mely nemesedésre különösen hajlamos és így elsősorban posztókészítésre megfelelő. A *fésűgyapjú* középfinom, 6—9 cm. hosszú, erős, rugalmas, jól nyújtható, tág ívelésű, egyenlő vastagságú és hosszúságú szálakból álló gyapjú, mely sima, tömött és egyenlő vastagságú fonalak készítéséhez, illetőleg sima szövetek gyártásához a legjobb nyersanyag. A *szövetgyapjú* az előbbiektől közt hosszúság, göndörödés stb. tekintetben középhelyen álló gyapjúféleség, mely szükség esetén posztó vagy szövet készítésére is alkalmas. Másodrendű gyapjúanyagot nyernek úgy, ha a bundát leölt (*bőr-gyapjú*) vagy elhullott (*döggyapjú*) állatokról nyírják le. Kevesebbet ér az avult szőrmékről lenyírt *szűcsgyapjú*, a beteg állatokról levált *vedlett gyapjú*, vagy a cserzés alkalmával a bőrről lemaratott *timárgyapjú* is. Egyazon juhászat gyapjútermékében is különbséget tesznek *kos-, anya-, ürü- és báránygyapjú* közt. A kosgyapjú hosszú, tartós, szilárd, prima belsejkezetű szokott lenni. Az anyagyapjú a finomság és simulékonyosság jellemzi. Az ürügyapjú különösen rugalmas és erős. A báránygyapjú rövid, lágy, simulékony és sajátságos fényű.

Viszketegség, rühesség. sömör ellen használja a rég bevált és kiváló «Antiscabint», magyar neve: *Borókakenőcs*. Kapható minden gyógyszerárban. Gyártja: Kosmohegna R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Apósom a háború alatt eladott 5 hold földet s ő maga 1919. január havában megialt. Egyetlen leánya vissza-szeresheti-e azt törvényeink értelmében? (Egy hü olvasó.) — **Felelet.** Az ingatlan csak akkor szereshető vissza, ha az állam a kérdéses földterület földbirtokpolitikái célra megszerzi s azt a korábbi tulajdonos valamely háborús körülményből származó okokból adta el.

Kérdés. 1. 1921. szeptember 18-án építkezés céljaira kölcsön-adtam 25.000 K-t. Követelhetem-e valorizálva? 2. A házhely és földhöz juttatás mikor lesz végrehajtva? (P. F. E. F.) — **Felelet.** 1. A kölcsönt valorizálva nem iteli meg a bíróság, ellenben követelheti a törvény értelmében rendeltetleg megállapított heti kamatot, amennyiben az adós a visszafizetéssel vetkesen késedelmeskedett és nyilvánvaló, hogy a kölcsönrel nyeresékedett. 2. Nem értesít, hogy a községben milyen stádiumban van a földreform-eljárás vagy egyáltalában megindították-e. Az eljárás az ország legnagyobb részében folyamatban van.

Kérdés. Mennyi volt a búza ára 1919 márciusban? (Cs. S. Sarkad.) — **Felelet.** Márciusban a búza maximális ára 60 korona volt. A kért számokat és a naptárt már elküldtük.

Kérdés. Kérem közölni belgyógyász egyetemi tanárok nevét és címet. (H. L. Budapest.) — **Felelet.** Bálint Rezső, Szentkirályi-utca 46., Ketyl László, Szentkirályi-utca 13.

Kérdés. 1. Otösszámú vaseke mennyibe kerül? 2. Gyümölcs-fatenyészéssel, szőlőmiveléssel joglalkozó könyvek mi az ára? (U. J. Diósjenő.) — **Felelet.** 1. Taligával, tartalékvassal, kulccsal 355.000 korona. 2. Molnár: Gyakorlati gyümölcsstermesztés 5660 korona, Vargha: Szőlőmiveles 8760 korona postadíjmentesen kiadóhivatalunkban. A naptárt elküldtük.

Kérdés. A «Szabadság» című amerikai lap múlt évi december 4-i példányát és egy kanadai újságot hol lehet beszerezni? (Ifjú Sz. J. Kajdacs.) — **Felelet.** Általános Beszerzési és Szállítási r.-t. Budapest, V., Kádár-utca 4.

Kérdés. «Rinaldó Rinaldini» című és «Robinson Crusoe» című könyv hol kapható? (K. I. Nagybányon.) — **Felelet.** Csak a «Robinson Crusoe» rendelhető meg kiadóhivatalunk útján.

Kérdés. 1920. augusztus 30-án hogyan jegyezték Zürichben a koronát? (S. J., Orkeny.) — **Felelet.** 260 volt a korona jegyzése, tehát 100 magyar koronaért 2 svájci frankot és 60 centimest adtak.

Kérdés. Terpentines cipőkrémét hogyan készítheték? (Á. „Földvár.”) — **Felelet.** Az egyik teketet terpentines cipőkrém anyagai ezek: 1 kg. karnabuaviasz, 1 kg. sellakviasz, 1 kg. paraffin, 15 dkg. zsírfekete, vagy nigrosin, 1 kg. cerezin, 85 kg. terpentintolaj. Nem szükséges ilyen mennyiséget venni, csak az a fontos, hogy arányban legyenek egymással az anyagmennyiségek. Az anyagokat lemérjük, kisebb darabokra törjük és egy fazékba tesszük. Az anyaggal telt fazekat nagyobb vízzel telt edénybe helyezzük és így tesszük a kályhára. Először a nehezebb olvadó viaszleteket tesszük a fazékba, utána a könnyebben olvadókat. Az anyagot keverni kell. Ha a viaszok teljesen megolvadtak, a tüzelet azonnal megszüntetjük. Most következik a festés. A festéket apróra zúzzuk és bekeverjük a viaszba. Amikor a festék megolvadt, hideg lapra csöpöptünk a megolvadt anyagból. Ha a cseppelülete nem szép fényes, sima és teketet, hanem pettyezett, akkor túlhevülés oldnatatlanná tette a festéket. Ha a szint nem találjuk kielégítőnek, a 70–80 fokra hűtött anyagba újra tesszük keves festéket. Ezután az előre lemért terpenintolajat az anyagba keverjük vékony sugárban. Ha ez megvan, néhány cseppet cseppentünk ki. A cseppnek gyorsan kell megfagynia, a feher papíroszt legalább is sötétzürkére kell festenie. Nyáron kevesebb, télen több terpenintolajat kell felhasználni, hogy a krém kellő kemény legyen. Ha nem elég kemény a krém, a kissé megmelegített anyagba kevés megolvasztott paraffint keverünk, amíg a szükséges keménységet elértük. Ajánljuk a kiadóhivatalunkban megrendelhető «Ipari vegyész» című könyvet.

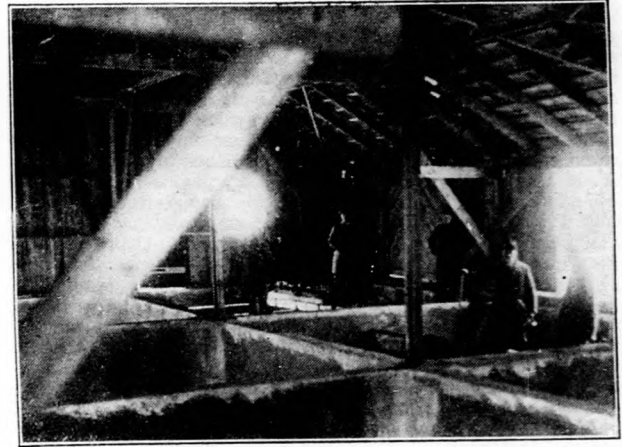
Kérdés. 500 rubeles orosz hadikölcsön-kötvényem van, amely 1929-ben fog lejárni. Van-e valami értéke és beváltható-e? (L. J. Tiszaladány.) — **Felelet.** Kérdésére bizonyosat válaszolni nincs módunkban. Amíg a bolsevisták uralmon vannak, szó sem lehet a cári Oroszország által kibocsátott értékek hivatalos forgalmáról. Amikor a bolsevisták uralmát megdöntik, a régi állapotokat a hadikölcsön-kötvényekre is visszaállítják. Ma is eladható, azonban olyan helyet, ahol ezzel foglalkoznak, nem ismerünk. Vannak ugyanis, akik a jövőre való tekintettel és a jó haszon reményében az orosz értékeket olcsó áron megvásárolják. Leghelyesebbnek tartjuk, ha a kötvényt megőrzi. Nem baj, ha 1929 után következik is be a változás, mert a bolsevista uralom ideje nem számít.

Kérdés. Kanadának milyen az éghajlata? (M. J. Furta.) — **Felelet.** Éghajlata szélsőséges. A tél kemény és 4–6 hónapig tart. Novembertől májusig hó és jégréteg takarja a földet. Nyáron 37 fokos meleg is van, télen 33 fokig is lesüllyed a hőmérő.

Kérdés. Tüdőbaj gyógyításáról van-e könyv? (Sz. J. Boggyoszló.) — **Felelet.** Csak orvosok számára írt könyv van. A tüdőbaj kezelése megfelelő ételmóddal történik. Forduljon orvoshoz és annak utasításai szerint éljen.

Üzenet a könyvrendelőknek. (K. M.) Magyarország térképe 21.000 K, Rozsnyai német nyelvtana 14.600 K postadíjmentesen. — (K. P.) A Göre Gábor-féle könyvek kifogytak.

A kiadóhivatal üzenetei. (Vég Alajos.) Február végéig való előfizetésére még 1820 koronát kell küldenie. — (Vajda Flórián.) A beküldött összegből még 500 korona fennmaradt. Legközelebb ennyivel kevesebbet küldjön. — (Ifj. Horváth Miklós.) Előfizetése július 15-én jár le a jelenlegi árak szerint. Előfizetői száma 7455.

A tápiógyörgyei uradalomban felállított «Herba-Shilo» belseje. Nyolckamrás, minden kamrába 100 m³ takarmány raktározható. Befogadó képessége körülbelül ötven vagon.

VÁSÁRNAPTÓL VÁSÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az idei országos tenyészállatvásár és gépkiallítás március közepén lesz.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tenyész-állatvásárrendező bizottsága elhatározta, hogy az 1924. évi díjazással egybekötött XXXIII. országos tenyészállatvásárt és gépkiallítást március hó 15., 16. és 17-én fogja rendezni a tenyész- és haszonállatvásártelepen. A tenyészállatvásárra felhozható bármilyen fajtajú, korú és ivarú tenyészállat szarvasmarhából, sertésből, juhból, kecskéből és baromfiból (ló nem). A tenyészállatvásár kiviteli vásárként fog kezelteni. A tenyészállatvásárra jövő és onnan eladatlanul visszamenő szállítmányok részére a kereskedelemügyi minisztérium ötven százalékos szállítási kedvezményt biztosított.

Népakadémiák Lovasberényben és Lókúton.

Lovasberény község földművelősvettség alakított, majd pedig kimondta, hogy a községben népházat épít, ahol előadásokat és oktató tanfolyamokat rendeznek. Lókúton már második éve működik a népakadémia, amelynek ebben az évben több mint nyolcvan hallgatója van. A lovasberényi kultúrmozgalmaknak Bene Lajos tanfelügyelő és Boldizsár László népnevelési titkár a lelke, a veszprémmegyei Lókúton pedig Rónay Lajos lelkész és Gerl Mihály tanító fáradozik a nemes ügyben.

Három millió szőlővesszőt oszt ki az állam.

Az állam minden évben nagyobb mennyiségű szőlővesszőt bocsát az állami szőlőtelepről a szőlősgazdák rendelkezésére. Az idén több mint **három millió szőlővessző kerül kiosztásra**, amelyek nagy része sima vessző, de van közöttük gyökeres vessző is. A szőlészeti és borászati főfelügyelőségről most küldik szét az egyes telepekre a kiosztásra vonatkozó utasítást és **február elején** megkezdődhetik a rendelkezésre álló vesszők kiadása. A készletek teljesen kielégítik a szükségletet és az újonnan alakult telepek útján lassanként sikerült a termelőket megfelelő mennyiségű szőlővesszővel ellátni. Ezzel elhárították a **szőlőbetegségek behurcolását** is.

A Falu Országos Földműves Szövetség nagygyűlése Mezőúron.

Az elmúlt héten folyt le nagyszabású gyűlés keretében a **Mezőúri Földműves Szövetség** csatlakozása a **Falu Országos Földműves Szövetséghez**. A zászlóbontó gyűlésen megjelent a központ részéről **Steinecker Ferenc dr.**, a közigazgatási egyetem dékánja, a szövetség alelnök-igazgatója, **Balogh Gyula** igazgató és **Szekeress László dr.**, a szövetség főtitkára. A nagygyűlést a református főgimnázium tornatermében tartották meg kétezer főnyi közönség lelkes részvételével. A gyűlést **Mészáros Lajos** elnök nyitotta meg és átadta a szót **Balogh Gyula** szövetségi igazgatónak, ki beszédében rámutatott az agrárszervezkedés égető szükségességére és annak céljára, amely nem más, mint **egy egységes gazdálkodó megteremtése, amely teljes harmóniában éljen a várossal**. Utána **Szekeress László dr.**, szövetségi főtitkár szólott a szövetség gazdasági tevékenységéről, továbbá arról, hogy a szövetség célja a falu társadalmát egyesíteni, a mesterségesen szított ellentétek kiegyenlítése által a falu gazdasági és szociális érdekeinek szem előtt tartásával, a földművelést s állattenyésztést okszerű tanfolyamok tartásával fejleszteni. Végezetül **Steinecker Ferenc dr.** emelkedett szólásra, aki hangsúlyozta, hogy az összetartás, a gazdasági szervezethez csak erősíti sorainkat, míg a szétzilálás megbontja azt. **A magyar gazdálkodásadalom öntudatra ébredése az a fundamentum, amelyen jövőnk felépülhet**. E gazdasági újjáalkotás hatalmas eszköze a Falu Országos Földműves Szövetség, amely a gazdálkodásadalom különböző rétegeinek egy közös nevezőre való hozatalát, egy táborba való gyűjtését tűzte ki célul. **Mészáros Lajos** gazdasági főtanácsos, elnök zárószavai után a gyűlés **egyhangú lelkesedéssel kimondata az országos központhoz való csatlakozást**. Meg kell emlékeznünk még e helyen a **Túri-Szövetség** agilis titkáráról, **Buzy Lászlóról** és a szövetség ottani tisztikáráról, akiknek nagy részük van abban, hogy a szövetségi gyűlés ilyen szépen sikerült. A nagygyűlés után a fővárosi vendégek megtekintették a helybeli **Stefánia-Szövetség** csecsemővédő mintaszere helyiségeit **Bordás István** főorvos vezetésével, majd a ma már világhírű **Túri-csipke** szellemi vezetőjét, **Szönyi Gyuláné dr.-t** keresték fel, aki elmagyarázta a csipkekészítési módjait, bemutatta terveit s a kész művészi tervezett és kivitelű szép csipkéket, amelyek a brüsszeli csipkével is kiállják a versenyt.

Örvendeleseken gyarapodnak a téli gazdasági iskolák.

A téli gazdasági iskolák száma állandóan örvendeleseken emelkedik. Legutóbb **Nagykörösön** létesített a földművelésügyi miniszter téli gazdasági iskolát, amely január közepén nyílt meg. A somogy megyei **Csököly** község tizenkilenc kat. holdat ajánlott fel az iskola céljaira. A múlt évben megnyílt **hajdúdorogi** téli iskola a község jóvoltából most már ötven-négy kat. holdon fog gazdálkodni, ahol most már ötven jelentkezővel tíz szövőszéken veszi kezdetét a szövőtanfolyam. Ezzel kapcsolatban megindul a len- és kendertermelési akció. A téli iskolák szervezési munkálatait **Székely Jenő** miniszteri tanácsos látja el.

A tanyai községek lelki gondozás nélkül vannak.

Hanauer A. István dr. váci megyéspüspök az év elején körlevélben fordult papságához és nagy vonásokban vázolta az idei év munkaprogramját. Szomorúan állapítja meg, hogy a nagy alföldi községek határai mellett még nagy számmal vannak igen tekintélyes községek, amelyek **teljesen lelki gondozás nélkül utalnak**. A népszámlálás adataiból, amelyek azt bizonyítják, hogy az utolsó tíz esztendőben, amikor az összes lakosság 114 százalékkal szaporodott, a katolikus lakosság szaporulata 1379 százalékkal, a nemkatolikusoké pedig 84 százalékkal, a papságra váró feladat nagyságát olvassa ki a fopasztor. E feladat pedig a **tanyai lelkipasztorok intenzív tetele** és ezzel a XVIII. századbeli telepítések nemzeti szempontból elkövetett hibáinak helyrehozása. Ezek a telepítések ugyanis minden terv, irányítás és szervezés nélkül történtek az egész Alföldön és így magyarázható meg, hogy míg a nemet telepítések száz év alatt nagyjából megmagyarosodtak, a tanyavilág maig sem tud bekapcsolódni a nemzeti kultúra verkeringsébe.

A körzeti hitelszövetkezeteknek százhuszonöt milliárdra van szükségük.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara vezetői: **Almássy Imre gróf**, **Hoyos Miksa gróf**, **Szily Tamás**, **Khuen-Hédervary Károly gróf**, **Marschall Ferenc dr.** és **Purghy Emil** az elmúlt héten felkeresték **Walkó Lajos** kereskedelmi minisztert, a távollevő pénzügyminiszter helyettesét és közölték vele a mezőgazdasági hitel kérdésének rendezésére vonatkozó kívánataikat. A küldöttség vezetője, **Almássy Imre gróf** bejelentette, hogy a **mezőgazdasági hitel lebonyolítására szükséges körzeti hitelszövetkezetek megalakultak**. Az alapítók, amelyet összehoztak, körülbelül **két milliárd**, ami folyton szaporodik, mindazonáltal természetesen kevés ahhoz, hogy a birtokosokat ebből hitellel elláthassák. Ezért a kormány támogatásról remélik, hogy ezeket a megalakult szövetkezeteket nem hagyja elsovradni és abba a helyzetbe hozza őket, hogy a mezőgazdasági hitel szükségleteit kielégíthetik. Körzetenként körülbelül **húsz-huszonöt milliárd** üzemi hitelle van szükség s ez öt körzetben körülbelül **százhuszonöt milliárdot** tesz ki. **Walkó Lajos** kereskedelmi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a legnagyobb jóindulattal kívánja az ügyet előkészíteni.

Rendelet a vizitársulati alkalmazottak betegség és baleset esetére való ellátásáról.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben a vizitársulatoknál (öbölzeteknél) és a magyar királyi földművelésügyi tárca keretében házikézeiében végzett munkálatoknál alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való ellátását újból szabályozta. A kedvezményekben nemcsak a vizitársulati munkások részesülnek, hanem a **vizitársulatok valamennyi alkalmazottját**. Betegség esetére az eddigi húsz hét helyett **egy évig** kapnak az alkalmazottak **ingyen gyógykezelést és táppénzt** és korhízi ápolás esetén annak költségei az eddigi négy héttel szemben **egy évig** terhelik a munkaadót. Új kedvezmény az alkalmazásban álló nőknél biztosított **terhességi segély** a terhesség utolsó négy hetére és a gyermekágyi segély nyolc héttel; végül új kedvezmény a szoptatási segély is, amelyet tizenket héten át adnak. Új továbbá az **alkalmazott felesége** részére négy héttel biztosított terhességi segély, hat héttel biztosított gyermekágyi segély és tizenket héttel biztosított szoptatási segély. **A temetkezési segélyt** a napi keresmény húszszorosáról harmincszorosára emelték fel. Egyik kiemelkedő szociális intézkedése a rendeletnek, hogy a **táppénzt** a tényleges keresmény alapján számítják ki és hetvenöt százalékra emelték fel. A munkaadók ezzel szemben betegsegélyezési járuléka címén a keresményből három százalékot levonhatnak.

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.

a Weisz Manfréd acél- és fémművel részvénytársaság mezőgazdasági gépgyártmányainak vezérképviselete

Részvényalap: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

16 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági — gép — műszaki — gabona — liszt — takarmány — gyapjús — és biztosítási osztály.

Vetőmagtisztítóüzem.

SÜRGÖNYCIM: «PYRAMIS».

és Bankosztály.

Debreceni gazdaszok szakelodadasokat rendeznek a vidéken.

A debreceni m. kir. gazdasági akadémiai hallgatók ifjúsági egyesülete kebelében alakult *Széchenyi Gazdasági Osztály* nem elégszik meg az önképzéssel s már nemcsak saját körében rendez vittaestélyeket, hanem tagjaival a vidéki gazdákat keresi fel, hogy őket az újabb mezőgazdasági vívmányokról tájékoztassa. Ezek a vidéki kiszállások olyan népszerűségnek örvendenek, hogy már nemcsak Hajdúmegye községeire, de a szomszédos vármegyékre is kiterjednek. A múlt évben megkezdett sorozatos gazdasági szakelőadásokat folytatják s legközelebb a következő községekbe szállanak ki: *Tetőtlen* (Hajdúmegye), *Poroszló* (Hevesmegye), *Tiszadada* (Szabolcsmegye) és *Karcag*. A tervezet szerint az előadásokat nemcsak a téli hónapokban az iskolában vagy községházban, tehát zárt falak közt egybegyűlt gazdák előtt tartják meg, hanem, amint a kikelet megengedi, kimennek a nagy érdeklődést mutató gazdákkal az egyes községek határába s ott a helyszínen határjárás-sal kapcsolatos előadásokat tartanak, hogy a korszerű vívmányokat szemléltetően mutathassák be.

Márciusban lesz a nyíregyházi vetőburgonyavásár.

Ismételten hírt adtunk már arról, hogy burgonyatermelésünk minőségének feljavítása érdekében, a hazai viszonyokhoz már alkalmazkodott egészséges vetőgumó-szükséglet biztosítására a tiszántúli mezőgazdasági kamara és a szabolcsvármegyei gazdasági egyesület közösen évente ismétlődő vetőburgonyavásárt rendeznek. Az idei vásár *1924. március 1-én és 2-án lesz Nyíregyházán*. Jelentkezéseket február 15-ig bezáróan a szabolcsvármegyei gazdasági egyesület kereskedelmi irodájához Nyíregyházára kell küldeni. A vetőburgonyavásárral kapcsolatban burgonyatermelési szakkiállítás is lesz.

Bethlen miniszterelnöknek köszönhető a londoni tárgyalások sikere. *Bethlen István* gróf miniszterelnök *Londonban* fogadta a «Magyar Távirati Iroda» munkatársát, akinek a magyar kölcsön ügyéről folytatott tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket mondotta:

— *A londoni tárgyalások kedvező eredményre vezettek*, amennyiben a két jegyzőkönyvből és a Népszövetség pénzügyi bizottságának részletes jelentéséből álló, már kidolgozott programot az értekezleten képviselt valamennyi állam egyhangulag elfogadta s az most mint a Népszövetség egyhangulag elfogadott tervezete kerül a jóvátételi bizottság elé. Ami a népszövetségi jelentésnek a jóvátételi terhekre vonatkozó határozatait illeti, a magyar kormány a decemberi párisi értekezleten tett fenntartásait elejtette, miután *kisántant képviselői a maguk részéről szintén elejtették fenntartásaikat és hozzájárultak ahhoz, hogy a jelentés a maga eredeti alakjában terjesztessék a jóvátételi bizottság elé*. A magyar kormány ehhez annál inkább hozzájárulhatott, mert a Népszövetség pénzügyi bizottsága részletes magyarázatot adott arról, mit kell értenie jóvátétel alatt és ezt a kifejezést kiterjesztő értelemben úgy magyarázza, hogy ezalatt nemcsak a tulajdonképeni jóvátételek, hanem minden, a békeszerződésen nyugvó és Magyarországra nézve pénzügyi terhet jelentő kiadás értendő, kivéve a haború előtti tartozásokat, valamint a békeidőből származó kötelezettségeket. *A pénzügyi bizottság felfogása szerint a budapesti missziók költségei és a visszatérítési kötelezettségek is a tízmillió aranykoronában megállapított összeg keretében kiegyenlítést nyernek*. *A pécsvidéki szénzállítások a békeszerződés értelmében 1926-ig folytatódhatnak és ez idő alatt a tízmillió aranykoronára vonatkozó kötelezettség még nem lép érvénybe*. Valószínű, hogy a jóvátételi bizottság pár napon belül foglalkozni fog a kölcsön kérdésével. A külföldi sajtó a legnagyobb elismeréssel adózik Bethlen miniszterelnöknek s kiemeli, hogy csakis az ő kiváló képességeinek köszönhető a kölcsön sikere. A legközelebbi időben *Magyarországnak tíz és félmillió font kölcsönt adnak*, amelyből négymilliót Amerika és a többi állam, a hátralévő nyolc és félmilliót Anglia jegyzi.

Újból megalakul a hadifogoly-bizottság. Az újonnan megalakuló hadifogoly-bizottság *már a napokban megkezdí munkáját* és mindenekelőtt tájékozódni fog a fogolycseréről, szállításokról, külföldi szervezetekről. A hadifogoly-bizottság *szintén a parlament épületében fog székelni*, az első emeleten, szemben a postahivattal, *ott, ahol a régi bizottság helyisége volt*. Az iroda, megnyílása után, délelőtt 10 és 11 óra között inspekción tart és egy tisztviselő írásba veszi a felek közléseit, kívánságait. Ma még bizonytalan, hogy milyen arányban kell megszervezni a bizottság irodáját. Bizonyos azonban, hogy *csupán Szibériában még ötezer magyar várja szabadulását*. A bizottság tevékenységének tulajdonképeni megkezdéséről *részletes közlés fog megjelenni*.

Lenin, a vörös cár meghalt. *Lenin*, az orosz szovjet megteremtője az elmúlt kedden meghalt. *Lenin* volt az oroszországi zsidó kommunizmus megteremtője és lelke. Beteg agyú, testileg, lelkileg teljesen összetört ember volt, aki magában hordta az örök elégedetlenséget és az uralomvágyást. Oroszországból még a haború előtt menekülnie kellett s Svájcban telepedett le, ahol az oroszországi anarchisták, bolsevikiek és nihilisták gyülekezőhelye volt. *Lenin* évek töltött itt nyomorban, munkanélkül s még inkább kifejődött benne a gyűlölet azok iránt, akik munkájuk gyümölcséből élnek. Oroszország sörredéke között tovább szitta magába azokat az eszméket, amelyekkel boldogítani akarta az embereket. Mikor a Brest-Litovszki béke után hazakerült Oroszországba, Kereszki mar egyengette az utat számára. Az első, mérsékelt irányú forradalmat azután követte a csöcselék lázadása s *Lenin* lett ennek a tébolyodott tömegnek a lelke. Irtozatos emberáldozatok révén megteremtette az orosz szovjetet, mellette *Trockij*, ez a minden emberi érzésből kivetkőzött fenvad uralkodott. *Lenin* volt a szellemi vezére a szovjetnek, *Trockij* pedig a hóhéra. De egytorma munkát végeztek. *Lenin* az egész orosz népnek ásta meg a sírját, *Trockij* pedig megváltotta a kommunista jólét szenvedéseiben kifáradt embereket az élettől. Csak a legirtózatöbb kegyetlenkedések árán tudták fenntartani uralmukat. De *Lenin* mégis engedelni volt kénytelen. Eredeti programján sokat enyhített s ma Oroszország már nem az a szovjetállam, amely kezdetben volt. A magántulajdon szentségét *Lenin* kénytelen volt elismerni. Az utóbbi időben ez a beteglelkű és agyú ember már teljesen elvesztette itélőképességét. Ami éveken át bomlasztotta agyvelejét, végül teljesen legyőzte őt. Az utóbbi időben már csak toloszékben élt, mozdulni sem tudott, orvosi megállapítása szerint *teljesen előrehaladott hülyeségben szenvedett*. Halála megváltás volt neki is, de bizonyosan az egész orosz népnek is. *Lenin* Moszkvában ravatalozták fel a szakszervezetek csarnokában, ahol közszemlére tették ki. Temetése szombaton volt.

Düri-Schwarz török hercegnő, a kalifa leánya.

A török szultán nemcsak világi, hanem egyházi feje is volt országának. Miután azonban a törökök a szultánt megfosztották trónjától és kikiáltották a köztársaságot, az egyház fejévé Abdül-Mesid efferndi választották meg. Az új kalifa természetesen csupán vallási ügyekkel foglalkozik. — Képünk bájos leánykáját ábrázolja.

Hajók a jég között. A *Sund- és Kattegátzorosok*, amelyekben a jég hirtelen megtorlózott, körülbelül hatvan hajót szorítottak be a jégtáblák közé. A hajók csak olvadás után érhetnek kikötőikbe. Legénységük ellátását a szárazföldről induló napi repülőgépjáratokkal fedezik.

A kisántant francia kölcsönt kapott. *Massaryk* cseh köztársasági elnök parisi látogatása alkalmával *Csehszlovákiának 1200 millió frank hűtel bocsátottak rendelkezésre*, amelyet aruban kell atvennie Franciaországban a maga és a kisántant államai számára. Ebbe az összegbe már bele van értve a négyszázmilliónyi francia-lingyel hitel. A többi nyolcszázmillióból kétszázmillió Jugoszláviának, kétszázmillió Románianak és négyszázmillió Csehszlovákiának jut, amely, mint a kisántant vezetője, ez esetben, úgy látszik, az összes adósokat képviseli. Az egyik francia lap szerint a kölcsön hadiszeretek beszerzésére szolgál.

Feltárták a Tutenkhamen koporsóját rejtő termet. *Tutenkhamen* tarao sírboltjának földtára még most is szakadatlanul tart. Az asatások, amelyeket *Mr. Carter* vezet, tíz esztendővel ezelőtt kezdődtek, most már nemskora celhoz érnek. Legutóbb feltárták a *Jaruo koporsóját rejtő termet* és fölnyitják hamarosan magát a koporsót is. A talált kincsek tudományos földolgozása után azonban az angol király kifejezett kívánságára a *Jaruo beolvaszmozott holttieset ismet visszajektetik a koporsóba* és nem bolygatják többet síri nyugalmat. Eddig két sírkamrát tártak föl. E kamarák telve voltak különféle tárgyakkal, míg a most kibontott harmadik kamara ügyszóvan üres, csupan a hatalmas meretű szarkotág all benne. A sírkamarát a régi egyiptomiak ugyanis úgy tekintették, mint a holt király lakását és kis paloták utánzatai voltak. Ennek következtében a király szarkotágjában helyeztek el mindent, amire a királynak szüksége lesz akkor, amikor az alvilágban felebred s kezuegyébe, a sírkamara ajtaja előtt helyezték el azokat a dolgokat, amelyekre szüksége lesz, ha lakasából tavozik. Így magyarázható meg, hogy *közvetlen a lakása előtt volt ételnyelve nyila tja, botjai és mas hasonló dolgai*. Maga a szarkotág hosszúkas és a maga nemeben *csodálatosan szép munka*. Egeleor csak előrésze látható. Sertetlen állapotban van. Míg a két előcsarnokban évezredek során rablók fordultak meg és elvittek, ami elemelhető volt, ez a legelőterem érintetlen. *Ajtáján sértetlenül találtak az ókori peeseteiket*. Nagy kíváncsisággal tekintenek a tudosok a szarkotág tartalma ele, amelyben az eddig látaatknál még *káprázatosabb kincseket remélnek*.

Rassai elvesztette sajtóperét Budaváryval szemben. *Rassai* Károly sajtóper indított *Budaváry* László volt nemzetgyűlési képviselő ellen, mivel «A Nép» egyik számában támadó cikket írt ellene. Ebben az ügyben a mult heten volt a tárgyalás. A kihallgatott tanuk azt bizonyították, hogy *Rassai* kereszténypartí programmal lepelt fel a Vízvárosban képviselőnek, a zsidók ellen nyuatozott beszédeiben s azt mondta egy küldöttsegnek, nacsak egy keresztény ember is akad, akivel a fellogasa ellentetes lesz, kötelességének tartja lemondani a mandátumáról. Amikor pedig a kerület választópolgárai erre felszólitottak, mégsem adta vissza megbizatasat. Felolvasták *Rassai* régi parlamenti beszédeit is, amelyekben *úcserte a botbüntetest, az internálótábor felállítását, szidta Drózdút és Vazsonyit, ma pedig épen az ellenkezőjét teszi*. Mindezekből tehát világos, hogy *Rassai* valóban renegat. A tanuvallomások alapján a bíróság *Budaváryt felmentette* és *Rassait* kötelezte a perköltségek megterítésére.

Másfélórai vonatkésés négy bivaly miatt. Valóságos forradalom tört ki *Malomszeg* erdélyi község mellett lévő egyik vasuti órháznál négy eltevéd bivaly miatt. A bivalyokat a falusiak lehajtották legelni, amíg ok a mezei munkákkal foglalatokodtak. Közben a szabadjára hagyott bivalyok elkószáltak és mind a négyen letelepedtek a vasuti töltesen. A teljes sebességgel közeledő személyvonatra mit sem hederítettek, hanem nyugalommal köröztek tovább. A vonatvezető azonban fékezett, még pedig sikerrel, úgy, hogy a mozdony csak az egyik állatot sebesítette meg. Ezután a vasutasok egyesült erővel nekiálltak, hogy a bivalyokat elkergessék a pályáról, de még mielótt szándékukat keresztülvihették volna, megérkeztek a bivalyok tulajdonosai és *felúhóden követelték, hogy a megsérült bivaly árát a vasuti személyzet ott a helyszínen fizesse meg*. Azok persze tiltakoztak a jogtalan követelés ellen. Erre valóságos zendülés tört ki. A falusiak azonosították magukat a követelődző gazdával és valamennyien felvonultak a sinek azzal, hogy amíg pénzt nem látnak, a vonat is csak a testükön keresztül haladhat tovább. Az órházból ezután a vasutasok segítségért telefonáltak a falubeli csendőrlaktanyába, ahonnet rövidesen három csendőr érkezett a szorongatott vasuti személyzet segítségére és végül másfélórás késéssel a vonat tovább indulhatott.

Róth és Kormos (Kohn) egyezkedni akar a becsapott üzletfelekkel. A külföldre szokott két tőzsdebizományos, *Róth* Ármin és *Kormos (Kohn)* Géza megbízásából egy bécsi ügyvéd jött Budapestre, hogy a becsapott üzletfelekkel egyezséget kezdjen. A két sikkasztó és csaló bankár ellen *elfogatóparancsot adtak ki*, így a megbízásukkal Budapestre küldött ügyvéd megjelenése természetesen elenk feltűnést keltett. Riabavaló azonban mindenféle leszerelési mozgalom, a *rendőrség intézkedéseit ezek már nem érinthetik*. A rendőrségnek tudomására jutott a két sikkasztó tartózkodási helye és *intézkedéseket tett a letartóztatásukra*. *Kormos (Kohn)* Géza szeretője külföldre ment autózni. Ennek a nőnek a tőzsdei *keimilliárdot adott ajándékba*, miből önagysága a Váci-utcában lakást rendezett be félmillióért, a másik ötszázmillióért ékszereket vásárolt és egy-milliárdot pedig értékpapirokba fektetett. A rendőrség az autózó barátját is őrizetbe veszi, mihelyt hazaérkezik.

Két évi fegyház egy elrabolt üres pénztárca miatt. *Rátka* Lajos és *Delínsin* Lajos közművesegedek ittas állapotban a Keleti pályaudvar közelében megtamadták *Vékony* Lajos villamoskaluzt. Miután a kaluzt ölekpapték és jól meggrázták, odábálltak. A kaluz végítapogatta magát, észrevette, hogy kabája zsebéből eltűnt a pénztárca. Rendőrt hívott, aki a két kömüvest beksírte. Az ügyészség rablás büntette miatt emelt ellenük vádat. A tárgyaláson a villamoskaluz elmondotta, hogy *tarcájában egy fillér sem volt*, mégis nagyon sajnálja elvesztését, mert kedves emléke volt. A bíróság bünosnek mondta ki a két kömüvest, akiket *két-két évi fegyházra ítét*.

A szocialisták és kommunisták egy követ fujnak. *Horvát* magyar emigráns és volt kommunista népbiztos a Felvidéken letartóztatták. A cseh igazságügyminiszteriumba kérelem érkezett Horvát kiszolgáltatására nevez, miután Horvátot a személyes szabadság korlatozása miatt Magyarországon üldözik. A *szociáldemokrata pártok ebben az ügyben közbenjartak* a pragai kormánytól s meg akarják akadályozni, hogy Csehország a szökevényt kiszolgáltassa. A csehországi szocialisták tehát nyiltan egy követ fujnak a kommunistákkal s védik a hazaaruló szökevényeket. Akárcsak a mi szocialdemokrataink.

A kártyázás vége. A somogy megyei *Görgetegen* vasárnap a korcsmában kártyázott *Borbás* István tanító és *Gyenes* asztalos. Az egyébként legjobb barátságban élő kártyások összeeszesztek és amikor a zajra belepott csendőrök bekíteni próbálták a dulakodókat, *Borbás* egy őzretlen pillanatan kihuzta a csendőr tiszthelyettes kardját és *beleszurta Gyenes felső lábszurába*. A szúrás a szerencsetlen ember egyik főerét vagta keresztül és mire hazaszállították, *elvézött*. A gyilkost a csendőrség rögtön letartóztatta.

Tetesem óvadék ellenében szabadlábra helyezték a koronarontó bankárokat. Ismeretes a koronarontó bankárok ügye, akik magyar részvénypapirosok Bécsbe csempészésével tetemesen lerontották a korona értékét. Az igazságügyminiszter intézkedésére szigorú eljárás indult meg ellenük. Ot bankárt tartóztattak le. A letartóztatottak azt kérték, hogy óvadék ellenében ügyük eldültéig helyezze őket szabadlábra. Az ügyészség indítványa folytán a bíróság *Kalbs* Pál bécsi bankart *90.000 dollár óvadék ellenében*, *Stein* Ármin és *Gara* Zoltánt 500—500 millió korona, *Agai* Gyulát 300 millió, *Kürschner* Zsigmondot pedig 200 millió korona óvadék ellenében szabadlábra is helyezte. Az eljárását természetesen folytatják ellenük.

Házassági kényszerrel akarják benépesíteni Kiszásziát. Az angorai nemzetgyűlés elé törvényjavaslatot terjesztettek, amely Kiszászia benépesítésére vonatkozik. A törvényjavaslat azt kívánja, hogy minden török alattvaló köteles 23 éves koráig megnősülni és minden család gondoskodni tartozik harmadévenként egy gyermek születéséről.

A Schadek Antal-féle epegyógyaszpappan és comedo arcvíz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ**, májfolt és bőrelszineződés ellen egyetlen szer a ligment kenőcs. A **SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdévé, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermében, VII., Váci-u. 12. féleml.

Ujabb koronacsempészet nyomára bukkantak. A Deviza-központ az utóbbi napokban *nagyarányú korona államjegycsempészet nyomára jutott*. Erre való tekintettel már megtörténtek a legszigorúbb széleskörű intézkedések, a határ leg gondosabb őrizete a csempészet meggátlása és kérlelhetetlen megtorlása céljából.

A végzetes karácsonyji út. *Prohudnya* rutén telepen karácsonykor borzalmas hóvihár pusztított, amelynek az éjféle misére igyekvők közül *harminchét áldozata* volt. A kis hegyi telep lakói közül 18 asszony, 4 gyermek és 15 férfi a bíró lakásán gyülekezett és amikor mindnyájan együtt voltak, meggyújtották kézi lámpáikat és a hegyek között elindultak *Ökörmezőre*, az éjféle misére. Alig 3 kilométerrel kis hegyi telepüktől utolérte őket a hóvihár, amely eltüntette a gyalogósvényt és az egész kis karaván egy hóval borított szakadékba zuhant, ahol valamennyien halálukat lelték. Ökörmező lakossága kökeresztel akarja megjelölni a szerencsétlenség helyét.

Amerikai rendszerű gyermekotthont építenek a fővárosban. A mostoha életviszonyok következtében mindjobban szaporodik a csavargó gyermekeknek a száma. A rendőrség gyakori razziaival próbál ezen segíteni, de természetesen ez nem írhatja ki gyökerestől a bajt. Hétről-hétre *huzason* — *harminc gyermek kerül ilyenkor rendőrkézre*. Az elfogott gyermekeket a rendőrség azután kénytelen *fogházba dugni, mert a három gyermekemhelyi amúgy is túlszűsült. A Gyermekekért* nevű *Gyermekegészségügyi Társaság* most egy *amerikai rendszerű gyermekpalota építését tervezi*. A célra már tekintélyes összeget gyűjtöttek és *ez év tavaszán meg is kezdik az első magyarországi gyermekpalota felépítését*. Az óriási épületben megfelelő patronáztsba, foglalkoztató műhelybe és napközi otthonokba helyezik a hajléktalan és csavargó gyermekeket, itt nevelnék, javítanák a lezüllött kis-korúakat és ugyanebben a palotában egészségügyi intézményeket is létesítenének: orvosi rendelőket, gyógyszertárt, nagy gyermekfürdőt és még gyermekkönyvtárt is alapítanak.

Kikövezette kastélyából a falu utcáját, csak az oláhok kéreze nem jusson az ősi örökség. Az Erdélyt megszálló oláh «hódítóknak» — mint ismeretes — természetesen igyekeznek birtokaiktól megfosztani az ősi földet lakó magyarságot. Az agrárreform legújabb áldozata a történelmi nevű Szapáry-család egyik leszármazottja, Szapáry Gyula gróf, aki az aradmegyei *Németség* községben, birtoka közepén álló ősi kastélyában lakott. Az oláhok most az ő birtokát is kisajátították, mire a büszke gróf *földig romboltatta a kincseket érő kastélyt s köveiből végigkövezette a község utcáit és házs lakóházait építtetett a lakosság számára*.

Szeged és a tanyák között autóbusz fog közlekedni. Szeged városa elhatározta, hogy *autóbuszjáratot létesít a tanyák és Szeged között*. A város tanácsa ugyanis cseréüzletet kötött az egyik fővárosi autópári részvénytársasággal, amely egy jól felszerelt huzsonnégyüléses autóbust ad cserébe egy teherautóért, amelyre még ötmillió koronát fizet rá a város. Vajjon sarjad-e majd nép az alföldi port kavaró szörnyeteg nyomán.

Hét tűzoltó borzalmas halála. *Pittsburgban* egy olajfinomító kigyúlt, oltás közben *hét tűzoltó a létráról egy égő olajtartályba zuhant, ahol halálukat lelték*.

A déli sarkot az angolok a magukénak tekintik. Az európai zűrzavaros politikai viszonyok között ugyan kinek jut eszébe a *déli sark* sivár vidéke, a senki földje. Azaz már nem senkié, hanem az *angoloké*. Az angolok értik a módját a hódításnak, amit, ha kell, fegyverrel visznek keresztül. A déli sarkot senki sem vitatta tőlük, így hát minden feltűnés nélkül, mintegy magától értetődően mondták ki, hogy a *délsarki jégmezők birodalma szintén az övék*. Mindössze a *Jalklandi* hivatalos lapban jelent meg az erről szóló közlemény, ugyan ki más érdekelné? Angol utazók fedezték föl a déli sarkot, de nemcsak ezért kebelezte be a hatalmas területet a brit birodalom. A *bálnavadászat fényesen jövedelmező üzlet s ezt most szépen leföldözi adó alakjában az angol kincstár*.

Szaporodnak a Kossuth-szobrok. *Tóth István* szobrászművész elkészítette a legújabb Kossuth-szobor mintáját, melyet *Szentész* város rendelt meg. Ennek a szobornak a leleplezése az *ősszel lesz. Vaszary* László művész a *tályai* luteránus templom számára készített egy Kossuth-domborművet. Tályán keresztelték Kossuthot s a község ezt emlékmű felállításával jelöli meg. Ez lesz a szentesi szoborral együtt a *hetvenötödik Kossuth-emlékmű Magyarországon*.

Borzalmas lelet az aknasuhatagi sóbányában. Az aknasuhatagi sóbánya két bányamunkásának hetekkel ezelőtt történt rejtélyes eltűnésével kapcsolatban a csendőrök két napon át kutattak az aknasuhatagi sóbánya régi, elhagyatott tárnáiban. Az eltűnés körülmenveiből a bánya mélyében elkövetett két-tós gyilkosságra következtettek. A nyomozáskor kintűnt, hogy az eltűnt két sóbányász *Romániába szökött át, a csendőrök mégis egy rejtélyes, évtizedekkel ezelőtt elkövetett bűnténynek lettek a fel-fedezői*. Kutatás közben ugyanis csákylakai tarták fel az egyik ősrégi tárnában elfolyó bányapatak vizét. Az egyik csákyklyás kemény tárgyra akadt, amit partra vonva, *remülten ismerték fel benne a jelenlévők egy bányász holtestét*. A sós vízben a hulla tökéletes sószoborrá változott, melynek mellől *egy hosszú vadászke nyele állott ki*. A mumiaszerű holtest mellett ott függött még a bányászlámpás is, melyhez hasonlót azonban még a legöregebb bányászok sem láttak. A rejtélyes hullát megfeszítették a vastag sörétegtől s szakértői vizsgálat tárgyává tették annak megállapítása végett, hogy a haláleset mikor következett be. Ugy az orvosi szakvélemény, mint a bányászakértők nézete szerint a gyilkosság, melynek áldozatává a mumióvá aszott bányász esett, *körülbelül 50 évvel ezelőtt történt*.

Műkorcsolyázó.

Egy kínai adománya a szegedi Szent Vince-Egyesületnek. Egy gazdag kínai 56 dollárt, *több mint másfélmillió koronát küldött a szegedi Szent Vince-Egyesületnek*. A jótékony kínai, akinek erszényét az Irgalmas Nővérek rendházának volt főnöknője nyitotta meg, aki misszionárius útja közben ismerkedett meg a sárge emberáttal, már tavaly is nagyobb pénzcadmányt küldött a Rendháznak.

TRÉFÁK

A válóok.

- Ejnye, hallom, hogy válsz a feleségedtől.
- Igen, mert egy kislánnyal lepett meg.
- És ezért válsz?
- Ezért hát. Tudniillik a kislány tizenkilencéves volt!

Megfelelt.

- Krauszékhoz látogatába megy a Stern. Beszéd közben a gyerekekről esik szó.
- En szeretem a gyerekeket — mondja Stern — de csak akkor, ha bögnek.
- Ugy miért? — kérdik.
- Mert ha bögnek, *kiviszik őket a szobából*...

Egy kis félreértés.

- Esik az eső és a nagypapa hiába keresi az esernyőjét, nem találja.
- Biztosan ellopták — mondja Pistike. — Még pedig az Irén vőlegénye lopta el!
- Hogy mondhatasz ilyet! — feddik meg Pistát.
- De bizony ő lopta el — erőlködik a kis haszontalan — mert mikor Béla elbúcsúzott Iréntől az előszobában, hallottam, amint így szólt, ha nem adsz, akkor *lopok egyet!*

Vendéglőben.

- Hé, pincér, már tíz perce várok arra a vacsorára!
- Rőgtön hozom.
- Hozomra nem vacsorázok — mondja mérgében a kedélyes vendég és távozik.

A multság.

Családi multság van és a kis Ferike folytonos rosszkodásával haragra lobbantja édesapját. Az atyai kéz nem soká késik egy-két nyakleves kiosztásával.

Valaki belép a szobába és megkérdi, hogy miért kap ki Ferike.

— Azért — feleli az apa — mert nem akarja jól érezni magát a multságban!

Ki teremtette a világot?

A gyerekek szünet közben éktelen zsvajt csapnak a tanteremben. Hirtelen betoppak a tanító úr.

— Ki teremtette a világot? — förmed rá a leghangosabb nebulóra a tanító.

— Én nem, a Svarc! — feleli az ijedten.

Diákszemmel.

— Miért hunyja be a szemét a kakas, mikor kukorékol?

— Mert könyv nélkül tudja!

A korszak.

— Mit gondolsz, milyen korszakban élünk mi most?

— Nem tudom.

— Volt már jégkorszak, kőkorszak, vaskorszak, aranykorszak. Én úgy képzelem, hogy most a — papirkorszakban élünk!

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Ifjabb Papp Imre, Szentestől.)

2. Kockarejtvény.

a	a	e	g
i	i	K	m
u	r	t	t
t	u	v	y

A betűket helyesen összerakva, ismert közmondást nyerünk.

(Beküldte: Horváth Miklós, Szögvegéről.)

3. Számrejtvény.

3, 5, 1	Őrizni szokták
1, 7, 6, 4, 5	Vágóeszköz
6, 2, 8	Ipari növény
6, 5, 8, 4	Régi hangszer
1—8-ig	Fgy keresztnev

(Beküldte: Csala János, Ceglédről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 8-ik számunkban közöljük.

A 2-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Kukorica Jancsi.**

2. Betűrejtvény: **Parajd.**

3. Számrejtvény: **Betelt az üdv s remény e napnak éjjelén.**

Megejtették: Máthé Lajosné, Boros Mihály, Horváth Gizella, Juhas Mihály, Szlavkovszky Jolán, Berninger Jenő, Kovács Géza, Valkó András, Szalai Juliska, Mátics János, Gróf József, Aranyos János, Lajkó Frigyes, Dóri József, Szabó János, Szabó Ede, Szalay Zoltán.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szalay Zoltán (Budapest), Kovács Géza (Nyiregyháza), Szalai Juliska (Kaposvár), Szabó Ede (Debrecen), Valkó András (Székesfehérvár).**

A 3-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január 27-én.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 150—160.000, pestmegyei és dunántúli 158—159.000, 70 kgr.-os tiszavidéki búza 161—162.000, pestmegyei és dunántúli 160.500—161.500, rozs 136—142.000, takarmányárpa 150—155.000, sörárpa 160—165.000, zab 140—145.000, tengeri 140—145.000, korpa 88—90.000 K métermázsánként.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 5—6000, lóheremag, nyers, nagyarankás, tisztítható 6—7000, lóheremag, nyers, nagyarankamentes 7200—8000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 10.500—11.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 11.500—12.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 5000—5500, lucernamag, nyers, nagyarankás, tisztítható 5800—6400, lucernamag, nagyarankamentes 6400—7300, lucernamag, vörös, ólomzárólt 8600—9000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 9200—9800, mák 3000—3100, muharmag 900—1000, napraforgómag 1600—1750, szűzösbükköny 2300—2500, tatárka 800—900, tavaszi bükköny 1650—1100, lókmag 2100—2200 K kilogrammonként.

Takarmány. Rétiszéna elsőrendű ó 46—60.000, másodrendű ó 36—45.000, harmadrendű csomogolásra 21—35.000, nádtakarmány, száraz 17—20.000, muharszéna 54—56.000, tengeriszárkóró 20.000, takarmányrépa 15—16.000, alomszalma 17—28.000, zsúpszalma 24—29.000 K métermázsánként. — **Budapesti műtakarmányipiac.** Szárított répaszelet 550, olajpocsa 700, sörtörköly 700, malátacsira 440, melasz 360, lótap 300, konkoly 260 K kilogrammonként.

Hús és zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 13.400, másodrendű 10.000, hátulja, elsőrendű 15.400, másodrendű 13.000, gulyahús 8900, borjúhús eleje 13.400, hátulja 10.800, porkölt 8600—11.000; sertéshús: oldalas 12.800, comb 14.400, karaj 16.200, háj 18.000, zsír 18.600, olvasztani való szalonna 16.000; birkahús eleje, elsőrendű 9600, másodrendű 8800, hátulja, elsőrendű 12.000, másodrendű 10.600 K kilogrammonként.

Vásármarhavásár. Őkór legiobb minőségű 7200—7000, kivételesen 8900—8500, közepes 6000—7200, gyengébb 4200—5800, bika jobb 7200—7300, kivételesen 7500—8000, gyengébb 5200—6500, tehén jobb 6000—7300, kivételesen 7400—7800, gyengébb 4200—4800, kicsontozni való marha 3500—4200, üvendékmárha 5000—6600 K kilogrammonként elsőüllyben.

Sertésvásár. Könnvél 12—12.800, közepes 12.800—13.800, nehéz 12.800—14.000 K kilogrammonként elsőüllyben.

Tenyészállatok és jármosókrók. Elsőrendű erdővel fehér jármosókrók 7500—8700, elsőrendű tarka jármosókrók 6500—7500, friss fejűs és vemhes tehének 8—10.500, 1 1/2 éves üszők 7500—8500, 1 1/2 éves tinók 7500—8500 K kilogrammonként elsőüllyben.

Nyersbőr. Marhabőr 7500—8000, száraz marhabőr 15—16.000, borjúbőr fej nélkül 13.500—14.000, száraz borjúbőr fej nélkül 27—28.000, sózott lóbbőr 95—100.000, száraz lóbbőr 75—80.000, gyapjas juhbőr 6500—7000, nyírott juhbőr 6—6200 K kilogrammonként.

Tej és telettermékek. A tej ára folyó hó 20-tól 1750, tejszínhab 13.000 K literenként. Vaj I—III. rendű 18—33.000, tehénturó 3500—4000, iuhuró 9—10.000, emmentáli sajt 26—34.000, gróji 20—26.000, trappista 15—18.000 K kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1000—1400, petrezselvem 1500—3000, zeller 3000—3500, kalarábé 700—1000, vöröshagyma 400—600, fokhagyma 800—1500, cékla 1000—1400, fejeskáposzta 800—1000, kelkáposzta 1200—1600, rózsburgonya (nagyban, métermázsánként) 80—90.000, fehér burgonya (nagyban, métermázsánként) 45.000—55.000, karfiol 16.000, torma 2000—4000, spenót 5000—9000, sempiongomba 24—45.000, alma 5000—15.000, birsalma 5000—11.000, kőre 9000—15.000, szőlő 8000—16.000, dió 8000—9000, gesztenye 7000—16.000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 15—48.000, tyúk párja 35—55.000, hizott ruca 15—20.000, hizott liba 16—20.000, hizott pulyka 13.000, libamáj 27—55.000, lúdzsír 20—24.000 K kilogrammonként. Tojás darabja 900—1000 K.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 10.300—11.000, másodrendű 8—9000, élő harcsa 20—25.000, jegelt 16—18.000, compó és kárász 4—8000, süllő, elsőrendű 30—35.000, másodrendű 26—28.000, élő csuka 8—12.000, jegelt 6—8000, kecsge 40—50.000 K kilogrammonként.

Bor. Az elmúlt héten arra való tekintettel, hogy az ausztriai bor-kivétel megindult, kerestek magasabbfokú, 13 fok malligandrált erősebb borokat, amely kereset az árakat ismét megerősítette. Helvi fogyasztás szintén továbbra is erős, 10—12 fokos parasztárúrt, homoki vidéken 900—1200 koronáig kérnek átlamástól. Ugyanílyen fokú urasági tételért 1100—1500 koronáig. Őrök meglehetősen kifogtak, 13 1/2 fokos és ennél erősebb tömeg, szóval az ausztriai bor-kivétel alkalmas borokért 1800—2000 koronát; sőt ezen felül is fizetnek. Mórton a 13 1/2 fokos borokat 2600 koronáig fizették. O'ello vörösborkért Gyöngyösön 1100—1200 koronát kérnek.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A deviza-központ hivatalos árlégyése 1924. febr. január hó 29-én: 1 drb Napoleon 110.000 K, angol font 148.250 K, dollár 35.000 K, francia frank 1640 K, német márka — K, olasz lira 1525 K, osztrák korona 0.49 K, román lei 179 K, cseh korona 1020 K, svájci frank 6000 K, szerb dinár 395 K, lengyel márka — K. Zürichben 100 magyar K-ért 0.02071/2 svájci frankot fizettek.

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: **Asthma** Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82.

A CENK BESZÉL

Írta: Péterfy Tamás.

REGÉNY AZ ERDÉLYI SZÁSZOK ÉLETÉBŐL.

(5. folytatás.)

Saját szövésű függönyök az ablakok felett, mind kézzel felszedett munka. De a kanapétakaró, az asztalterítő is megbámulni valók a szászok lakásában. Nyolcszázéves kultúra nemes versengéséből alakult ki ez a sok szép minden. S olyan kézi szőnyegen jár most az oláh bocskor, amilyen még az oláh templomba is beillene...

Ilia bácsi kezében szorongatja a kalapját, de a szász vendéglátás ezalkalommal csodálatos változáson ment át. Jóhán bácsi szegre akasztja a nagykarimájú, oláh kalapot a juhász kezéből. Mellé állítja a hosszú juhászbótot. Szeket teszen a terített asztal mellé kettőt is. Tulipántos, pompás ülésű, karosszéket. A templomba a papnak sincs külön helye. Oja ültei a juhászt és bocsinatot kér, amíg behívja a feleségét is. Jóhán bácsi, a tegnapelőt oly dolyfós, ma olyan alázatos szász gazda...

Amint magára maradt a Juon szolga édesapja ebben a pompás szobában, kényelmes karosszékben, azonnal eszébe jutott ismét az ördög esete. Hiszen a szásznál hidegebb nép alig él az öreg Európában. Zárkózott. Magánakaló. A lehető legrosszabb vendéglátó, ami országosan híres lett, mert azt mondják a fősvény emberre az egész országban, hogy *«olyan szívesen adja, mint a szász!»* És mindez az ezeréves hagyomány ime megváltozott egyszerre Jóhán bácsinál...

Hozza a feleségét és nem üres kézzel jött. Az almáriomba bele nyult. Pompás fatálon teszi az asztalra a lépés-mézet. A másik kezében a füstölt és főzött hideghúsokat hozza egy nagy cseréptálban. Igazi füstölt kolbasz Házi készítés. A templom várában tartották mostanig, mert ott a vastag kőfal mellett, a búzás hombarban, hamuval töltött zsákba rakva úgy eláll a füstölt húsféle, mintha augusztus hóban frissen vennék le a fűstről. Kenyeret is hoz az asszony. Sót, borsot tesznek az asztalra és kínálgatnak...

— No, Katám, hűtőtársam, itt van az Iliá bácsi, az én drága és tisztelt jätöm... Nézd! eljött ismét hozzánk... A mi házunkhoz... Megtisztelt a látogatásával... Ugy-e hogy örvendünk?...

— Igen... igen! — beszél a szász asszony s nehezen talál bele az új szerepbe, a szíves vendéglátásba, de muszáj! hát igrkezik, hiszen odakint nagysebesen mindent elmondott az észheztrő, számió Jóhán bácsi...

... Megértette, hogy megszőkött a leányuk az oláh legénnyel, akit tegnapelőt kikosaroztak, le sem ültettek, elküldtek... De most itt a szégyen, itt a baj!... Hát megfogni kétkézze a kérőt s neki adni a leányt, mintha épen semmi sem történt volna a leányszökötetésből!... Mert Iliá gazda még nem tud róla. Nem is sejteti az esetet...

Csak azt felelték el a vendégszeretben buzgólkodó szászok, hogy ha a szásznak nagy a tudományá, hát az oláhnak is elér az esze, ha nem tovább, de a lecsavart bocskorszíjja végéig!...

— Tessék Iliá gazda! — kínálja Kata asszony — tessék ebből a finom füstölt kolbászból!... Ez az ötödik di-znóból van, amit öltünk... Még egyhez nem is nyultunk hozzá. Azt Szent Mihályra tartjuk...

— Ebből a szalonnából kedves jätöm! — kínálja Jóhán bácsi — olyan ropogós, akár a mogyoróbél... Jó füstölönk van... Rózsapirosra füstölt mindent. No, de ilyet?... Hát a kisütösből?... Katám! Édes Katám! Hozz be a szilvrium-ból!... A hatévesből!... Tudod hol van?... A pincében a fekete emberfejes cserépkorsóban!... Csak nevemnapján akartam felhozni, Karácsonyban, de a kedves vendégünk tiszteletére most felbontjuk, Katám!...

A szász asszony megy. Jóhán bácsi még utána kiált: — Nehogy feltörd a szurokpecsétet a dugóról!... Itt akarom felbontani Iliá gazda előtt, hogy lássa mennyire megtisztelve érezzük magunkat a látogatásával!... — S ismét az oláh juhász felé beszél a szász gazda...

— Tudja Iliá gazda, nekünk mindenünk van bőven, mert megtakarítjuk az Isten áldását... Háromszentendős búzából örletünk lisztet. De ez aztán kenyér!... — és mutatja a fehér, komlós kenyeret. — A püspök sem fogyaszt különbet ennél! — Mindjárt vág egy-egy karéjt és leteszi az asztalra, hármuk számára...

Az öreg, bocskoros oláh nem beszélget, csak helyesli a szavakat:

— Dá! dá!... Úgy van! úgy van!...

Jön Kata asszony. Hozza a fekete emberfejes korsót. Fekete szurok fénylik a szerezcsen fejebubjáról, a korsó dugójáról. Jóhán bácsi késsel vagdálja fel a szurkot. Tányérba teszi, el nem dobja, mert azt még használhatja ismét. Kata asszony poharakat tesz az asztalra, de Jóhán bácsi mást kíván. Felporciós, hosszúnakú üvegecskéket hoz be a vendég tiszteletére, mert az oláhok ilyen féldecis *«porciós üvegből»* szokták fogyasztani a pálinkát, hát legyen az oláh szokás szerint, a vendég tiszteletére...

Aranysárga, illatos szilvapálinka csurog a porciós üvegecskébe. A szász gazda még a feleségének is tölt, hogy koccintsanak össze a kedves vendéggel... Iliá gazda két ujjja közé szorítja a vékony, hosszú üvegecske nyakát, aztán feláll a pompás karos székről áldázkodni... köszöntenéi...

— A fennvaló Úristen adjon egészséget, örömet és kitartást továbbra is! Tartsa meg a barmainkat. Részeltesse örömeinkben gyermekeinket, azt kívánom...

A kis porciósokat összekoccintják és isznak... No, de fájni itál. Olyan, mint a cseppentett olaj... Hordóban érlelt, hatszentendős szilvapálinka...

— Ugy-e finom? — dicsekedik a szász gazda.

— Épen mintha kenegethék a torkomat... — beszél a vendég.

— Ebből a sonkából vágjon jätöm! — biztatja Jóhán bácsi.

Aztán ismét isznak s a harmadik féldecinél bekövetkezik a «pertu». Iliá bácsi azt sem bánja, ha barátságot köt a szásszal, hiszen ezek becsületes emberek, jó gazdák, csak egy kicsit magának élők. Az is az öb bajuk. A juhos gazda jól érezi magát — legalább azt mutatja és a végén szeretné már látni a lakomának, hogy mi lesz a vége?...

Azt is megtudta, mert ha sokára is, de végre előrukkoltak a szülők. Azonban kellő előbeszéd készíttette meg az alját a menyasszony-ajánlásnak. Marcsenkát közel félóra-hosszat dicsérték kettesben, hol az apa, hol az anya, hol együttesen és egyszerre beszélve...

Kata asszony megmutogatta a perefernumot. Volt látni mit az oláh juhásznak. Csodaszép stafirung, mind saját kezemunkája. Csupa varrottas, szöttecs, himzses darab valamennyi. Egy nagy szekeret megtölt a szászleány hozományá s pénz is nagy summa!... De a bocskoros oláh csak nem akart nyilatkozni a leánykérésről...

Az okos szász úgy számított, hogy talán keveseli a leánykérő mindezt, mert neki háromezer juha van s ha akarja, hateret nevelhet jövő nyárra?...

— Tudod e mit mondok jätöm? — szól Jóhán bácsi az öreg szilvapálinkától kissé nekitűelve.

— No, mit mondasz jätöm?... biztatja Iliá bácsi.

— Látom hogy nem elég a perefermium. Hát ne mond, hogy fukar ez a szász barátod!... Ötven hold földet a lányomra iratok a legdrágább barcasági földből!...

Aztán nézte, várta az eredményt, a hatást. De elmara-dott. Az a bocskoros oláh nem nyilatkozott azután sem a leánykérésről még csak egy szót sem...

— Az is szép dolog kedves játom, — mondja egy-kedvűleg Iliá bácsi, — de talán innákn még egy lucsu porciót, mert aztán elmegyek haza...

Suller János tölt. Csak kettejöknek tölt. Az asszony nem iszik, csupán koccintgat és lesi-várja a leánykérő nyilatkozatát, — hasztalan... Már távozóban a juhász. Készülődik. Búcsuzkodik. Köszöni a vendéglátást, amit hasonlóval viszonz, ha eljönnek az ő házához, megtszeli-lik az ő portáját látogatásukkal — de nem kéri a leány kezét...

Végre Kata asszony veszi át a beszédet és ügyesen megkérdezi, hogy nem leányt kérni jött Iliá gazda?... Mire a bocskoros oláh letekint a két lábára, megnézi, hogy nem oldódott-e meg a bocskorszíjja s azalatt lassan mondja:

— Ilyesmivel ma engemet nem bízott meg a fiam... — és eltávozott.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

N. J., Vászoly. Több jó van közöttük, közlünk belőlük. — O. J., Tiszaderzs. A tréfák közül valamelyikre sor kerül. — S. I. Szentetornya. Jók. — H. M., Szögvég. Azokat a rejtvényeket szoktuk közzéadni, amelyek megütik a mértéket. Ez az egyetlen feltétel. Most beküldött rejtvényei közül mindkettő jó. Sor kerül rájuk. A tréfákból is közlünk. — V. V. és L., Kisbicsérd. A beküldött tréfa nem vált be. Málunk. — V. V. és L., Cegléd. Rejtvényei jók. — N. J. Valamelyiket közöljük. — Polgári dalárda, Matty. Rejtvényei közül több nagyon jó akad. Sor kerül rájuk. Képrejtvényt csak rajzzal használhatunk. — N. I., Furtó. A tréfa jó. Többi kérdésére a Tanácsadóban találja meg a választ. — M. F., Dombóvár. A képrejtvény jó! — T. G., Matty. A beküldött hír, sajnós, idejét mulatja, a fővárosi lapok már hírt adtak a határkövek felállításáról. — Á. I., Földeák. A kockarejtvény kissé komplikált; a képrejtvény sem jó. Küldjön más. A tréfákból közlünk. — N. J., Bogyszló. Válogatunk belőlük. — K. P., Égetthalompusztá. A tréfa nem vált be. A rejtvények közül válogatunk. — K. S., Tolna-némedi. Az „Eskü” című verse kedves, de még nem ért meg a közlésre. Rejtvényei közül közlünk. Egyéb kérdéseire levélben válaszolunk. — M. F., Legénd. A tréfás talány bevált. — M. I., Nagypall. A tréfa nem jó; a rejtvények jók.

Főmunkatárs: Buday Barna.
Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős kiadó: Meskó Pál.
Felelős szerkesztő: Héjj Imre dr.

**CSALÁDI-ISKOLAI-
SZÍNHÁZI MOZIT
AKAR? IRJON!**
MATSCHER FARKAS vez. BÉPÉST
IV. KÁROLY KÖRUT 26.

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosan a megállapított jutalékért érési a leggyorsabb lebonyolítást.
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

**Ruházati
szükségletét**
legelőnyösebben a
„HANGYA”
vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be.

Szakorvos! -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

MRAVÓ JÓZSEF
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.
Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, soréte, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sorétes töltények, löszerek.

Dr. Héray Andor
„Orsz. Földhírtokrendező Bíróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törv. b.-i. cég. (Cégvezető: Daniel Mándor.)

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,
központi szeszfőz-
dék, mosóüstöket,
valamint tejjaszó-
szókövet készít és
raktáron tart
Szemenyei Lajos
rézműves, ónozó és gép-
műhelye Budapest, IX.,
Remete-utca 34. szám.

Legjobban az jár, aki a
„VÁSÁRNAP”-ban hirdet.

Szövetkezeteink figyelmébe!
Elsőrendű szinbőrből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napi áron szerezhetők be a
„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.

HARANGOKAT
tisztá harangé-
ből pontos han-
golással leggyor-
sabban önt és
szállít az Orszá-
gos Harangszak-
értő Bizottság fel-
ügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és tejjaszószókövet
stb. — yörörszéből, első-
rendű kivitelben raktárról
szállít, központi és mező-
gazdasági szeszfőz-
szókövet berendez:
Godra Sándor és Pia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

BRILLIÁNSOKAT,
gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz
Szekely Emil Király-
u. 51. Tel.: József 105-35.
(Teréz-templom m.)

**Ekek, ekealkatrészek,
boronák, kapálók, fűkaszalók,**
marokrakó és kéveköto aratógépek,
lógereblék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskavágók, répavágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a
„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legutányosabban.